

Козацька дума

Марія Пригара

Пароплави плинуть серед ночі,
Вдалині шумлять херсонські плавні,
А Дніпро шепоче і шепоче,
Ніби роки згадує прадавні.

Бурмотить собі у вуса сиві,
Одкидає хвиль сріблясті шати.
На віку — немов на довгій ниві:
Стільки можна дідові згадати!

І пливуть ті спогади, як тіні.
Є між ними добрі і похмурі.
...Ось плескочуть весла в шумовинні,
Чорне море стогне проти бурі.

На судні вітрила не нап'ято,
А воно біжить у піні білій.
Це ж турецька каторга проклята:
Ой, то бранці стогнуть, а не хвилі!

В ланцюги важучі їх закуто —
Веслувати важко у закові.
За веслом сидить козак Васюта,
Уже й світ темніє козакові.

То його татарин збив стрілою,
Як в степу стояв він на сторожі.
І хита Васюта головою:
Сам собі повірити не може.

Він аж тричі рвав татарські пута,
Та спіймали кляті басурмани!
Тяжко били, катували люто,
Продали на каторгу в кайдани.

І горить козацьке вперте серце,
Підкоритись катові не хоче.

За облавком Чорне море б'ється,
Шумовинням забиває очі.

Досягає бризками до тучі,
А Васюті видиться в знесиллі:
То Дніпро вирує біля кручі!
То Дніпро гнівливо котить хвилі!

— Ти заграй, Славуто, на годину!
Розімчи, розбий галяру, буре!—
... Раптом впав важкий нагай
на спину.
— Ти чого весло впустив, гяуре? *1

*1 Так турки й татари називали слов'ян